

bakgrunn av dette kan vi formulere standpunktet og standpunktargumentet som vist i diagram 7.

Diagram 7.

2.5 Normativ argumentasjon

Standpunktene vi har sett på ovenfor, kan sorteres inn i to brede kategorier. Noen standpunkt er påstander som foregir å beskrive hva som er tilfelle («Kaffedrikking øker risikoen for kreft», «Andelen yrkesaktive som er fagorganisert, vil gå opp»), mens andre er ulike typer vurderinger («Norge bør satse på elektrifisering av olje- og gassfelt», «Privat bruk av cannabis bør legaliseres»). Vi skal kalle den første kategorien **deskriptive påstander** og den andre kategorien **normative påstander**. Videre skal vi kalle argumentasjon for eller imot en deskriptiv påstand **deskriptiv argumentasjon**, og argumentasjon for eller imot en normativ påstand **normativ argumentasjon**.

Offentlig debatt er gjerne preget av normativ argumentasjon, om hvordan vi bør leve, hvilke lover som bør endres, og hvordan statens pengebruk bør prioriteres. Bruflot og Tybring-Gjeddes innlegg om nivådeling er nettopp et eksempel på normativ argumentasjon («Et forsøk med nivådeling i skolen er fornuftig»), og vi skal møte andre eksempler nedenfor. Akademisk debatt kjennetegnes i større grad av deskriptiv argumentasjon, men også her finnes normative innslag. Vurderinger inngår i alt fra helsefag og økonomi til kunsthistorie og rettsvitenskap.

Skillet mellom deskriptive og normative påstander blir ofte beskrevet litt forenklet som et skille mellom «er» og «bør» (se også seksjon 14.2). Men selv om de deskriptive påstandene ovenfor uttrykkes med «er», og de normative påstandene uttrykkes med «bør», så er det langt fra alltid slik. For det første handler ikke alle normative påstander om hva vi bør eller ikke bør gjøre. Setningen «Charles Dickens er en god forfatter» uttrykker en normativ påstand når den brukes til en estetisk vurdering (av Dickens' forfatterskap), men uten at den sier noe om hva vi bør eller ikke bør gjøre. For det andre kan normative påstander uttrykkes ved hjelp av «er» («Eiendomsskatt er urettferdig», «Russens pengebruk er uforsvarlig»), og også uten verken «er» eller «bør» («Ingen skal forfølges på grunn av sin tro», «Gutter gråter ikke»). Likeledes kan deskriptive påstander uttrykkes med «bør». En setning som «Oljeprisen bør falle når produksjonen avtar neste år» kan brukes til å uttrykke en deskriptiv påstand om hva som sannsynligvis vil skje med oljeprisen.

Normative argumenter er argumenter som er ment å støtte eller svekke en normativ påstand.